Το φάντασμα της ομορφιάς (Χρήστος Γιανναράς)

Categories : ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Date : 1 Αυγούστου, 2008

Το φαινόμενο της εκμετάλλευσης, για διαφημιστικούς ή άλλους σκοπούς, της γυναικείας ομορφιάς

Αυτονομημένη η γυναικεία ομορφιά γίνεται φάντασμα. Και κάποτε τα φαντάσματα εκδικούνται.
Τί θα πει «αυτονομία της ομορφιάς»; Μα, η αποκοπή της από την αμεσότητα της προσωπικής σχέσης. Η γυναίκα-ουδέτερο αντικείμενο, στημένη εντύπωση, απρόσωπη πρόκληση. Παύει η ομορφιά να είναι ζωντανή παρουσία, έκφραση της προσωπικότητας, έκπληξη μοναδικότητας. Στις σελίδες των περιοδικών ή στην τηλεοπτική εικόνα το κάλλος είναι εγγύτατο στη θέα, απώτατο και απρόσιτο στη ζωτική του αμεσότητα. Πλασματικό «σημαίνον» -φάντασμα.
Αυτονομημένη η ομορφιά από την αμεσότητα της σχέσης προσφέρεται σε θέα μόνο χρηστική. Θα ήθελα να ξέρω: πώς νιώθει το κορίτσι της απαρόμοιαστης χάρης όταν φωτογραφίζεται για να προκαλέσει πόθο που δεν την αφορά; Πόθο που πρέπει προγραμματικά να μεταβιβαστεί σε απορρυπαντικά, οδοντόκρεμες, σαμπουάν. Δεν μπορώ να φανταστώ πιο φριχτή ανθρώπινη μοναξιά από αυτήν που ζει μια γυναίκα χαρισματικής ομορφιάς μπροστά στο διαφημιστικό φακό. Παραδίνει το θάμβος του κάλλους της στην άσχετη εμπορευματοποιημένη αντικειμενοποίηση. Η εγωτική αδηφαγία ανδρών συμπλεγματικών, μικρονοϊκών, με νεκρωμένες ευαισθησίες, δέχεται βομβαρδισμό εκπάγλου κάλλους, για να το καταναλώσουν φαντασιακά σαν αντικείμενο ευφραντικό της ακόρεστης ενστικτώδους επιθυμίας. Τύπος και τηλεόραση μεταποιούν το θαύμα σε αγοραία ευτέλεια. Επιβάλλουν τη χρηστική θέα της ομορφιάς σαν αυτονόητο αντανακλαστικό σε κάθε ανδρικό βλέμμα, σαν επιταγή πειθαρχημένης συμμόρφωσης σε κάθε γυναίκα. Αναρίθμητες γυναίκες ισοπεδώνουν την προσωπική τους μοναδικότητα για να προσαρμοστούν στον απρόσωπο νάρθηκα του φαντασιακού κάλλους των νεκρών εικόνων.
Να ξέραμε οι άνθρωποι τι αποκαλύψεις ζωής επιφυλάσσει το κάλλος, όταν καλεί στην αμεσότητα της προσωπικής σχέσης, στην αγαπητική κοινωνία. Η κτίση ολόκληρη στην προσωπική αμεσότητα μιας γυναικείας παρουσίας - η μεγαλοσύνη της θάλασσας, η σάρκα των ανθών, το χώμα και ο βράχος, οι καμπύλες των λόφων και των ορμίσκων, το πέταγμα του αγριοπερίστερου: το πρόσωπο του κόσμου στην εγγύτητα της σχέσης. Τύπος και τηλεόραση κυοφορούν τον καινούριο ανθρωπολογικό τύπο: τον ανέραστο άνθρωπο της χρηστικής θέας, της εφιαλτικής μοναξιάς.
Να αντισταθούμε. Παράδοξοι μέσα στο σημερινό κόσμο ασκητές, μιας άσκησης στην άκρα ευαισθησία, στην ετοιμότητα για το θάμβος της προσωπικής κοινωνίας του

κάλλους.

(*Πηγή: Περιοδικό «ELLE»*)